

Toscane legaliseert euthanasie als eerste Italiaanse regio, bisschoppen noemen het een “nederlaag”

DS

Een nationale wet rond euthanasie blijft uit in Italië — © Erven Frank
Muller/anp/Zorginbeeld

Nationale wetgeving rond euthanasie blijft uit in het rooms-katholieke Italië, maar Toscane nam de vlucht vooruit door als eerste Italiaanse regio hulp bij zelfdoding te legaliseren. Burgerrechtenorganisatie Luca Coscioni hoopt dat andere regio's het voorbeeld volgen.

Annebeau Hofkens

Gisteren om 15:13

“Een historische overwinning.” Dat schreef de Italiaanse burgerrechtenorganisatie Luca Coscioni nadat Toscane dinsdag een regionale wet goedgekeurd had die bepaalt dat mensen onder specifieke voorwaarden medische hulp kunnen krijgen bij een vrijwillige dood. Toscane is de eerste regio die een uitspraak van het Italiaanse Grondwettelijk Hof uit 2019 omzet in wetgeving.

Met 27 stemmen voor en 13 stemmen tegen keurde het centrumlinkse bestuur de regionale wet goed die beschrijft hoe verzoeken om euthanasie uniform behandeld moeten worden. Concreet krijgt een commissie 30 dagen de tijd om aanvragen te beoordelen. Als daar groen licht wordt gegeven, heeft de regionale gezondheidsdienst nog tien dagen om zorgpersoneel en de nodige medicatie beschikbaar te maken. Net zoals in Italië het geval is voor abortus, mogen artsen weigeren om deel te nemen aan de procedure, op morele of ethische gronden.

Rechtse regering ontwijkt

Met de nieuwe wet geeft Toscane gehoor aan de oproep van Luca Coscioni. Omdat de rechtse meerderheid in het parlement geen enkele stap richting euthanasie wil zetten, dringt die burgerrechtenbeweging er bij Italiaanse regio's op aan om hulp bij zelfdoding op regionaal niveau te legaliseren. Daarvoor doet de vereniging een beroep op een uitspraak van het Italiaanse Grondwettelijk Hof uit 2019. In een specifieke zaak werd toen geoordeeld dat hulp bij zelfdoding is toegestaan wanneer de patiënt een ongeneeslijke ziekte heeft die ondraaglijk lijden veroorzaakt, afhankelijk is van medische hulp om in leven te blijven en zich bewust is van zijn beslissing. Dat arrest van het Hof kwam in feite neer op de legalisering van euthanasie. Tegelijk spoorde het Hof het parlement aan om euthanasie van een wettelijk kader te voorzien, maar die vraag wordt nog steeds ontweken door de rechtse regering van premier Giorgia Meloni. Daardoor riskeren mensen uit andere regio's nog altijd twaalf jaar gevangenisstraf als ze een zieke helpen bij euthanasie. Artsen kunnen tot vijftien jaar krijgen voor het toedienen van een dodelijk medicijn aan hun patiënten. Wat wel toegelaten is voor patiënten, is het weigeren of onderbreken van een behandeling om te kunnen sterven. Hoewel peilingen steevast uitwijzen dat het overgrote deel van de Italianen voorstander is van de mogelijkheid tot euthanasie, blijft de discussie dus gevoelig. Dat bewijst ook de reactie van de Toscaanse

bisschoppenconferentie op de nieuwe wet. Voorzitter kardinaal Paolo Augusto Lojudice noemde de legalisatie “geen prestatie, maar een nederlaag voor iedereen”.

Onder druk van die katholieke lobby lijkt een nationale legalisatie niet voor de nabije toekomst. Wie kan betalen voor hulp bij een vrijwillige dood, kan altijd uitwijken naar Zwitserland, maar dat is alleen voor een klein kransje welgestelde Italianen weggelegd. Burgerrechtenorganisatie Luca Coscioni hoopt dat andere regio's het voorbeeld van Toscane zullen volgen.